

Biblioteques de Barcelona
PLANOL-GUIA

Idea, textos i fotografies
 E. globus vermell
[E.globusvermell.org](#)

Edició
 El globus vermell
[www.elglobusvermell.org](#)

Amb el suport de:
 Ajuntament de Barcelona
 Barcelona 2026.
 Capital Mundial de l'arquitectura

Producció
[www.latrancat.com](#)

Correcció de textos
 Vicent Benítez

Drets
 CC-BY-SA 4.0 per l'edició:
 El globus vermell, 2025
 CC BY-SA 4.0 pels textos
 i les imatges:
 El globus vermell
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Agraments
 Ignasi Bonet, Jordi Gual,
 Martí Gratacós, Lara Sánchez
 Cerveró i Daví Soriano

Disseny gràfic
 Nacho Saenz
[www.nachosaenz.com](#)

Capaçal Mardiel
 2026
 Capital Mundial
 de l'arquitectura

Les biblioteques públiques de Barcelona són una de les grans infraestructures culturals de la ciutat: una extensa xarxa distribuïda de manera homogenia que garanteix l'accés al coneixement i a la cultura a tota la ciutadania. La seva arquitectura mostra una rica diversitat estètica, marcada per la història de la ciutat, i els edificis, nous o reformats, més enllà de custodiar llibres, són espais oberts, lluminosos i plenament integrats en la vida quotidiana dels barris. Tanmateix, aquest model no s'entén sense una història que comença molt abans, amb les primeres formes de custòdia i transmissió del saber, i que evoluciona fins a arribar al sistema actual.

Les biblioteques neixen amb l'escriptura. A Mesopotàmia, des d'abans de l'any 3000 aC, els escribes utilitzen l'escriptura cuneïforme en tauletes d'argila per a registres comercials, decrets reials o censos. Així, les primeres biblioteques són àrquius d'administració i control que, amb el temps, també es converteixen en centres de coneixement. La Biblioteca d'Alexandria (segle III aC) reunia obres de filosofia, ciència i literatura de diverses cultures i esdevé un gran centre d'estudi i coneixement. Aquest paper reapareix a la Casa de la Saviesa de Bagdad (segle IX) i a l'Escola de Traductors de Toledo (segle XI), clau per al renaixement intel·lectual europeu.

A l'edat mitjana, els llibres es copien a mà, un a un, un procés minuciós, lent i costós. Es conserven en biblioteques monàstiques, catedrals o universitats, amb accés restringit, i la seva arquitectura en reforça la custòdia: espais tancats amb llibres subjectats amb cadenes. Però la invenció de la impremta de tipus mòbil per Gutenberg (segle xv) suposa una autèntica revolució i fa possible produir llibres més ràpidament i a cost reduït. Proliferen llibreries i biblioteques privades, tot i que l'accés al coneixement continua sent desigual i limitat socialment.

El gran canvi arriba el 1850 amb la Public Libraries Act britànica, que promou la creació de biblioteques públiques municipals, origen de l'anomenat model anglosaxó. Aquest entén la biblioteca com un servei universal, gratuït i de lliure accés, destinat a promoure l'educació i la igualtat d'oportunitats. Més enllà de ser dipòsits de llibres, ofereixen sales de lectura, personal especialitzat, horaris amplis i serveis de préstec. L'arquitectura reflecteix aquest nou enfocament amb edificis accessibles, lluminosos i ben ventilats. Aquest model s'estén ràpidament a països anglosaxons i escandinaus.

Mentrestant, a Espanya la realitat és molt diferent. Després de la desamortització eclesiàstica de 1835, es creen les primeres biblioteques provincials públiques, encara limitades i amb accés restringit. El primer gran salt endavant es produeix a Catalunya a partir de 1915, quan la Mancomunitat impulsa la Xarxa de Biblioteques Populars, el primer sistema bibliotecari públic modern del país, inspirat en el model anglosaxó. Aquestes biblioteques, pioneres a l'Estat, apropen la lectura a la ciutadania amb edificis específicament construïts, normes de funcionament modernes i una clara vocació educativa i social.

El projecte de la Mancomunitat es fonamenta en tres eixos clau: edificis funcionals i ben equipats —«petits temples de cultura cívica», segons Eugeni d'Ors—, artífex intel·lectual del projecte—, personal qualificada i, finalment, la creació de l'Escola de Bibliotecàries i col·leccions actualitzades i equilibrades, amb obres de referència, narrativa, ciències i publicacions periòdiques. Un aspecte revolucionari és l'accés lliure i directe als llibres. El març de 1915, la Mancomunitat impulsa un concurs públic per promoure biblioteques amb sales diferenciades per a adults i infants, bona il·luminació natural i mobiliari còmode. Un dels projectes escollits és el de Lluís Planas per la seva racionalitat, amb façanes noucentistes que simbolitzen la identitat catalana i la idea d'una ciutat higiènica, bella i eficient. El pla prioritza la descentralització i n'ubica una a cada parròquia —Valls (Tarragona), Olot (Girona), Sallent (Barcelona) i les Borges Blanques (Lleida)—. Avui en dia, els edificis de Valls i Sallent segueixen dempeus, però s'acullen altres usos.

Aquesta xarxa de biblioteques, interrompuda per la dictadura de Primo de Rivera, reimpulsada per la Segona República —durant la qual es construeix a Barcelona la Biblioteca Infantil de la plaça de les Palmeres, projectada pel GATCPAC amb criteris racionalistes— i saturada de nou pel franquisme, establí les bases d'un model avançat, capaç de connectar amb les necessitats educatives i culturals del moment. L'actual xarxa de biblioteques municipals és hereva d'aquell llegat i continua creixent per arribar a tots els barris.

BIBLIOTECAS DE BARCELONA

INTRODUCCIÓ

Les biblioteques són serveis de proximitat i intergeneracionals que garanteixen l'accés democràtic a la informació al coneixement i al lleure. A Barcelona, la xarxa pública es distribueix homogeníament per donar servei a tots els barris i s'ha consolidat com a motor cultural social, tot afavorint la vida comunitària al seu voltant.

La seva diversitat arquitectònica reflecteix la història de la ciutat; el seu arrelament allà on es troben dinamitzats els barris.

Per tot això, aquesta publicació en proposa una mirada històrica, arquitectònica, urbanística i social.

BARCELONA 2026

Capital Mundial de l'arquitectura

Aquesta publicació forma part de la programació de Barcelona 2026 Capital Mundial de l'arquitectura, designada pel UNESCO i la UJA (Unió Internacional d'Arquitectes) que convertirà la ciutat en un fòrum global d'arquitectura, urbanisme i paisatge. Al llarg de deu mesos, l'Ajuntament de Barcelona desplegarà una programació multidisciplinària realitzada en col·laboració amb escoles, universitats i entitats professionals i culturals. A més a més, Barcelona també acull el Congrés Mundial d'Arquitectes de la UJA 2026, consolidant-se com l'epicentre mundial de l'arquitectura.

Barcelona 2026 Capital Mundial de l'arquitectura completa amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i el Ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana.

Ciutat Vella Biblioteca Barceloneta - La Fraternitat Comte de Santa Clara, 8-10 [Barceloneta] Edifici original: Cooperativa Obrera La Fraternitat de la Barceloneta. Francesc Guàrdia i Vial. 1918 Remodelació: Josep M. Rovira. 2001 Biblioteca Francesca Bonnemaison Pedagoga, escriptora i feminista. 1872-1949 Sant Pere més Baix, 7 [Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera] Edifici original: Casa senyorial. s. xvi-xvii Remodelació: Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona. Josep Fontserè i Mestre. 1857 Remodelació: Jordi Campanillas. 2005 Biblioteca Gòtic - Andreu Nin Polític marxista, escriptor i traductor. 1892-1937 Rbla. de Santa Mònica, 30-32 [Barri Gòtic] Edifici original: Gran Hotel Falcón. Juli Marial. 1879 Remodelació: M1441 Arquitectura. 2010 Trasllat previst segons Pla 2030. Edifici del Borsí Reforma: J. A. Martínez Lapeña i E. Torres Biblioteca Sant Pau - Santa Creu Hospital, 56 [Raval] Edifici original: Hospital de la Santa Creu. Guillem Abiell. 1406 Biblioteca: Sant Pau. 1970 Santa Creu. 1975 Funcionament conjunt des de 1997 Ampliació prevista segons Pla 2030 Eixample Biblioteca Esquerra de l'Eixample - Agustí Centelles Fotògraf. 1909-1985 Comte d'Urgell, 145-147 [Esquerra de l'Eixample] Víctor Rahola i Jorge Vidal. 2011 Biblioteca Fort Pienc - Ana María Moix Esriptora. 1947-2014 PL Fort Pienc, 4-5 [Fort Pienc] Josep Llinàs. 2003 Biblioteca Joan Miró Artista. 1893-1983 Vilamarí, 61 / Parc Joan Miró [Nova Esquerra de l'Eixample] Beth Galí, Màrius Quintana i Antoni Solanas. 1990	LES CORTS Biblioteca Montserrat Abelló Poeta i traductora. 1918-2014 Comtes de Bell-lloc, 192-200 [Les Corts] Edifici original: Fàbrica Benet Campabadal. Antoni Pons i Domínguez. 1924 Biblioteca: 1994 (en una altra localització) Remodelació: Ricard Mercader i Aurora Fernández. 2018 Biblioteca Sant Antoni - Joan Oliver Poeta i dramaturg. 1899-1986 Comte Borrell, 44-46 [Sant Antoni] RCR Arquitectes. 2007 Biblioteca Sofia Barat Religiosa. 1779-1865 Girona, 64 [Dreta de l'Eixample] Judith Masana. 2000 Trasllat previst segons Pla 2030. Edifici Taller Masfiera. Reforma: Länk Arquitectes i DataAE Sants - Montjuïc Biblioteca Francesc Canel Escriptor i periodista. 1925-2007 Amnistia Internacional, 10 [La Marina del Port] Edifici original: Fàbrica Lámparas Z - Philips. Antoni Grau. 1954 Remodelació: Josep Lluís Canosa. 2006 Biblioteca La Marina del Prat Vermell [La Marina del Prat Vermell] Futura biblioteca segons Pla 2030 Biblioteca Poble-Sec - Francesc Boix Fotògraf. 1920-1951 Blai, 34 [Poble-sec] Edifici original: Escola construïda per la societat benèfica Juntas de Señoras de Salas de Asilos. 1889 Remodelació: Jaume Graells. 2001 Trasllat previst segons Pla 2030 Biblioteca Vapor Vell Ptge. Vapor Vell, 1 [Sants] Edifici original: Fàbrica tèxtil El Vapor Vell. 1846 Remodelació: Josep M. Julià. 2000 Trasllat previst segons Pla 2030 Biblioteca Sarrià - J. V. Foix Poeta, periodista i assagista. 1893-1987 Pg. Reina Elisenda de Montcada, 8 [Sarrià] OP Team Arquitectura. 2025 Nou Barris Biblioteca Canyelles - Maria Àngels Rivas Activista. 1935-1994 Rda. de la Guineueta Vella, 34 [Canyelles] Jordi Saumell. 1994 Biblioteca Les Roquetes - Rafa Juncadella Sacerdot i activista. 1931-2019 Via Favència, 288-B [Les Roquetes] Edifici original: Centre Cívic. Marià Codinachs. 1992 Remodelació: Soldevila Soldevila Soldevila Arquitectes. 2008	Biblioteca Jaume Fuster Escriptor, guionista i traductor. 1945-1998 PL Lesseps, 20-22 [Vallcarca i els Penitents] Josep Llinàs i Joan Vera. 2005 Biblioteca Vallcarca i Els Penitents - Maria Antonieta COT Biblioteca. 1910-1994 Pg. Vall d'Hebron, 65-69 [Vallcarca i els Penitents] Francesc Rius, Joan Iniguez i Carles Lladó. 2011 Biblioteca Vila de Gràcia - Rosa Maria Arquimbau Escriptora, feminista i periodista. 1909-1992 Torrent de l'Olla, 104 [Vila de Gràcia] Josep Llinàs. 2002 Horta - Guinardó Biblioteca El Carmel - Juan Marsé Escriptor. 1933-2020 Murtra, 135-145 [El Carmel] Francesc Calbet, Roger Elias i Francesc Guartmoner. 2003 Biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda Escriptora. 1908-1983 Camèlies, 76-80 [Guinardó] Màrius Quintana. 1999 Biblioteca Horta - Can Mariner Vent, 1 [Horta] Edifici original: Masia de Can Mariner. s. xi Remodelació: Josep Vila i Bayó. 2008 Biblioteca Montbau - Albert Pérez Baró Escriptor i sindicalista. 1902-1989 Arquitectura, 8 [Montbau] Edifici original: Escola Enric Borràs. Any 60 del s. xx Biblioteca: 1991 Remodelació: Oliveras Boix Arquitectes. 2015 Biblioteca Nou Barris Biblioteca Canyelles - Maria Àngels Rivas Activista. 1935-1994 Rda. de la Guineueta Vella, 34 [Canyelles] Jordi Saumell. 1994 Biblioteca La Sagrera - Marina Clotet Activista. 1941-2006 Camp del Ferro, 1-3 [La Sagrera] Javier Sanz Rodríguez. 2009	Biblioteca Nou Barris - Aurora Díaz-Plaia Escriptora, traductora i bibliotecària. 1913-2003 PL Major de Nou Barris, 2 [La Guineueta] Edifici original: Institut Mental de la Santa Creu. Josep Oriol i Bernadet. 1889 Remodelació: Ricard Pèrdigo i Tomàs Rodríguez. 1997 Remodelació de l'àrea infantil: Beatriz Borque i Miquel Mariné. 2024 Biblioteca Prosperitat - Ideal Plàstica Flor Pg. Valldaura / Font d'en Canyelles [Prosperitat] Futura biblioteca segons Pla 2030. Projecte: H Arquitectes i AR 47 Biblioteca Vilapicina i La Torre Llobeta - Carmen Llofret Escriptora. 1921-2004 PL Carmen Llofret, 11 [Vilapicina i la Torre Llobeta] Juli Lavina i Pilar de la Villa. 2011 Biblioteca Zona Nord - Mària Sánchez Periodista. 1963-2023 Vallcivera, 3 bis [Torre Baró] Rafael Perera. 2009 Sant Andreu Biblioteca Bon Pastor - Josefina Castellví Oceanògrafa. 1935-1984 Estadella, 62 [Bon Pastor] Ricard Nieves. 2004 Biblioteca Ignasi Ignélias - Can Fabra Dramaturg i poeta. 1871-1928 Segre, 24-32 [Sant Andreu] Edifici original: Filatura Fabra i Coats. 1880 Remodelació: Moisés Gallego i Tomàs Morató. 2005 Altres Biblioteques Biblioteca de Catalunya Hospital, 56 [Raval] Ciutat Vella] Edifici original: Hospital de la Santa Creu. Guillem Abiell. 1406 Biblioteca: en una altra localització, 1907. Localització actual, 1931	Biblioteca Trinitat Vella - José Barbero Activista. 1945-2009 Galícia, 16 [Trinitat Vella] Ricard Nieves i Carlos Fuentes. 2012 Sant Martí Biblioteca Camp de l'Arpa - Caterina Albert Escriptora i artista. 1869-1966 Indústria, 295 [Camp de l'Arpa] Edifici original: Fàbrica tèxtil Bonaventura Costa i Font. Francesc Mitjans Miró. 1948 Remodelació: Oliveras Boix Arquitectes. 2012 Biblioteca El Clot - Josep Benet Polític, historiador i editor. 1920-2008 PL de les Glòries Catalanes, 37-38 [El Parc i la Llacuna del Poblenou] MBM Arquitectes. 2013 Biblioteca Gabriel García Márquez Escriptor colombià. 1927-2014 PL Carmen Balcells Segalà, 1 [Sant Martí de Provençals] Suma Arquitectura. 2022 Biblioteca Poblenou - Manuel Arranz Professor, historiador i arxivista. 1946-1990 Joncar, 35 [Poblenou] Edifici original: Fàbrica tèxtil de Can Saladrigas. Francisco Pascual. 1884 Remodelació: Moisés Gallego i Tomàs Morató. 2009 Biblioteca Ramon d'Alòs-Moner Er
---	---	---	--	---

LA XARXA DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

MODEL I OBJECTIUS

Passades la dictadura franquista i la Transició, l'entrada en vigor de la primera Llei de Biblioteques, de 1981, i les «Normes catalanes per a biblioteques públiques» permeten al sistema bibliotecari català guanyar estabilitat i estructura.

El 1987 la Diputació de Barcelona inicia un ambiciós programa bibliotecari: la xarxa s'independitza de la Biblioteca de Catalunya i es comencen a informatitzar tots els serveis.

Posteriorment, el 1993, la Llei del Sistema Bibliotecari de Catalunya defineix la biblioteca pública com un servei municipal obligatori.

Finalment, el 1998 s'aprova el Pla de biblioteques de Barcelona i el 2001 es constitueix el Consorci de Biblioteques de Barcelona, entre l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació.

A partir d'aquí la consolidació de la xarxa de biblioteques a Barcelona és una evidència: desplegament seguint una estratègia de presència i arrelament al territori, modernització dels equipaments i ampliació dels fons i els serveis.

L'actual Pla Director de Biblioteques de Barcelona 2030, que preveu augmentar la xarxa fins a 45 biblioteques, forma part del Pla de Drets Culturals de Barcelona i defineix una missió clara: garantir el dret a la lectura, al coneixement i a la innovació com a elements fonamentals de la vida democràtica, a través de biblioteques com a espais de formació, participació, accés digital i cohesió social. Així, el Pla 2030 estableix com a objectiu mantenir i reforçar el compromís de distribuir les biblioteques de manera uniforme per tots els barris, per garantir-hi un accés homogeni, amb visió de proximitat i equitat. Ahora també fixa línies d'actuació per fomentar la cocreació de continguts, contribuir a la inclusió digital, promoure el diàleg entre ciutadania i institucions i oferir activitats culturals per a tots els públics.

LA TELEVISIÓ HA FET MERAVELLES PER LA MEVA CULTURA. QUAN ALGÚ ENCÉN EL TELEVISOR, VAIG A LA BIBLIOTECA I LLEGIR. Groucho Marx

ARQUITECTURA AL SERVEI DEL CONEIXEMENT

A principis del segle xx, la Mancomunitat fixa un principi avui encara vigent: la biblioteca com a infraestructura cívica amb edifici propi, funcional i reconeixible. Aquell llegat continua vigent a Barcelona: l'arquitectura de les biblioteques és part inseparable del projecte cultural i social que representen.

La concepció d'aquests edificis ha evolucionat d'acord amb els canvis socials i tecnològics per adaptar-se als nous objectius i requisits. La democratització del coneixement, la incorporació d'internet i les noves tecnologies i la diversificació dels serveis han influït en el disseny arquitectònic. Les biblioteques d'avui en dia són més obertes i transparents, per reforçar la vinculació amb l'entorn. Així mateix, ofereixen una rica varietat d'espais, sovint flexibles i polivalents, com sales d'estudi silenciosos, racons per al treball col·laboratiu, àrees infantils o espais per a activitats culturals, per permetre usos diversos. Finalment, incorporen els nous suports tecnològics i s'adapten per ser energèticament eficients.

Un altre tret fonamental és la relació amb el context urbà. A Barcelona, la xarxa s'ha desplegat amb la voluntat d'arribar a tot el territori i amb l'objectiu que els seus edificis esdevinguin elements articuladors de la vida

comunitària dels barris, sovint en conjunt amb altres equipaments (centres cívics, escoles, mercats, etc.) i espais públics propers. Així, en un món cada cop més digital, la biblioteca juga un paper clau oferint un espai físic de referència, arrelat al territori i reconegut per la comunitat.

D'aquesta manera, les biblioteques actuals són, ahora, racó de concentració i lloc de trobada comunitària, espai de lectura i equipament amb una àmplia programació cultural, refugi climàtic i plaça pública coberta.

En general, la xarxa s'ha estès o bé a partir de la rehabilitació d'edificis patrimonials, que han hagut de ser adaptats per respondre a les noves necessitats programàtiques i ens parlen del passat històric dels barris, o bé amb la construcció de nous edificis, concebuts amb una clara voluntat d'esdevenir nous referents cívics i culturals de l'entorn on estan ubicats.

D'aquesta manera, els edificis que conformen la xarxa de biblioteques de Barcelona són una excel·lent mostra de les diferents èpoques històriques de la ciutat, però també de la millor arquitectura contemporània.

Dels patrimonials n'hi ha que havien estat un antic hospital d'arquitectura gòtica (Sant Pau - Santa Creu), una masia (Horta - Can Mariner), fàbriques (Francesc Candel, Vapor Vell, Montserrat Abelló, Ignasi Iglésias - Can Fabra, Camp de l'Arpa - Caterina Albert, Poblenou - Manuel Arranz...), una cooperativa obrera (Barceloneta - La Fraternitat), un institut mental (Nou Barris - Aurora Díaz-Plaça) o un conjunt escolar (Montbau - Albert Pérez Baró).

Pel que fa als més contemporanis, destaquen, entre d'altres, la Biblioteca Joan Miró (la primera que es va construir de nova planta, l'any 1990), la Jaume Fuster (una de les tres dissenyades per Josep Llinàs), la de l'Esquerra de l'Eixample - Agustí Centelles (en un edifici mixt que també acull una escola bressol i un centre cívic i que obre el pas cap a un jardí interior d'illa) o la multipremiada Gabriel García Márquez.

En tots aquests edificis, el resultat mai no és neutre: els espais, la llum natural, la materialitat o el color construeixen experiències que converteixen la biblioteca en un lloc significatiu i conviden a fer-se-la pròpia.

La xarxa de biblioteques és, doncs, una mostra excepcional d'arquitectura que acull un dels serveis públics més ben valorats per la ciutadania.

ELS NOMS DE LES BIBLIOTEQUES. Memòria i identitat

La manera d'anomenar les biblioteques explica també l'evolució del servei. En una primera etapa predominaven les denominacions toponímiques: el nom del barri, del districte o d'un lloc reconeixible servia per assenyalar la biblioteca com a equipament de proximitat i vinculat al territori.

Amb el temps, guanya pes la voluntat d'associar els centres amb figures de la cultura i de la història, sobretot literàries. Aquesta opció no només aporta un referent simbòlic, sinó que es tradueix en la creació de fons especialitzats i en l'organització d'activitats que mantenen viva la memòria de l'autor o autora.

Durant dècades, la tria de noms ha estat marcada per un fort biaix de gènere: gairebé tots eren noms masculins. L'absència femenina al nomenclàtor significava també invisibilitzar la contribució de les dones a la cultura i limitar-ne la difusió entre la ciutadania. La situació comença a canviar amb l'impuls de polítiques públiques d'igualtat i amb la revisió crítica dels nomenclàtors urbans.

El 8 de març de 2024 suposa un salt endavant en aquesta política: de cop, set biblioteques de la xarxa adopten noms de dones rellevants de la cultura, el periodisme i l'activisme. Aquest canvi eleva fins a catorze el nombre de biblioteques amb nom femení, reequilibra el mapa simbòlic de la ciutat i reconeix trajectòries històricament menystingudes. Tot i això, la xifra encara és lluny de la paritat: de 41 biblioteques públiques, només una de cada tres porta nom de dona.

Els noms de les biblioteques, per tant, no són un mer detall administratiu: es pretén que el nomenclàtor esdevingui política pública de memòria, ahora que reconeix trajectòries, reequilibra dèficits històrics i ajuda els barris a reconèixer-se en els seus equipaments culturals.

ALTRES BIBLIOTEQUES

BIBLIOTEQUES SINGULARS

A Barcelona hi ha altres biblioteques a més de les gestionades pel Consorci: les dels museus i centres culturals, les universitàries, les d'institucions públiques, les dels col·legis professionals i les d'entitats privades. Totes responen a necessitats diferents i custodien fons especialitzats.

En aquest plànol-guia en destaquem alguns per la singularitat arquitectònica dels espais que les allotgen.

La Biblioteca de Catalunya està ubicada en una part de l'antic Hospital de la Santa Creu, un dels millors exemples de gòtic civil català de la ciutat. L'Arús i la de l'Ateneu Barcelonès són autèntics viatges en el temps: sales poc exposades a la llum natural, prestatgeries de fusta fosca tancades amb portes de vidre, passos en altell per accedir a les prestatgeries més altes, etc.

El Pavelló de la República acull una biblioteca de la Universitat de Barcelona especialitzada en el període que va des de la Segona República fins a la Transició. Els seus fons són tan excepcionals com ho és l'arquitectura i la història del mateix edifici (una reconstrucció, ja que l'original es va construir a París durant l'Exposició Universal de 1937 i fou enderrocat).

L'Antic Dipòsit de les Aigües del Parc de la Ciutadella és una biblioteca de la Universitat Pompeu Fabra, on l'edifici històric i la intervenció contemporània es complementen per crear un dels espais més magnífics de Barcelona.

També destaca, en aquest cas per la seva absència, la Biblioteca Pública de l'Estat. Barcelona és l'única província que encara no en té. Ha estat llargament reivindicada i hi ha un projecte guanyador d'un concurs del 2011, però la seva construcció encara s'ha d'executar.

Finalment, cal mencionar la del Col·legi d'Arquitectes (COAC) i la de l'Escola d'Arquitectura (ETSAB) per la importància dels seus fons especialitzats en arquitectura.

LES BIBLIOTEQUES SOCIALS

Barcelona també acull una part important de la Xarxa de Biblioteques Socials, que complementen la resta de biblioteques i que funcionen amb dinàmiques molt diferents. En general, es tracta de col·leccions nascudes des de l'associacionisme, les entitats veïnals i els moviments obrers i alternatius, i sovint són creades per conservar i difondre materials especialitzats que difícilment trobarien espai en institucions oficials.

Els seus fons són diversos i heterogenis: des de documentació sobre moviments socials, sindicalisme o memòria històrica fins a publicacions alternatives i arxius personals cedits per activistes. El que les defineix és la voluntat de preservar i fer accessibles veus i experiències que acostumen a quedar als marges del relat dominant.

Aquestes biblioteques també actuen com a espais de trobada, de debat i de transmissió de pensament crític. La seva gestió acostuma a ser col·lectiva i horitzontal, i el vincle amb el territori i amb els moviments socials és molt estret.

Tot i que tenen un abast més reduït que les biblioteques públiques, constitueixen un patrimoni imprescindible per entendre la pluralitat cultural i política de la ciutat i esdevenen un complement necessari del sistema bibliotecari municipal.

No obstant això, el fet de dependre de l'autogestió i del voluntariat les col·loca en una situació de fragilitat i de difícil supervivència a llarg termini. Aquesta és la raó per la qual només en destaquem algunes, aquelles que d'entrada semblen més consolidades i resilient.

UNA BIBLIOTECA SIGNIFICA PER A UN BARRI EL QUE LA SELVA DE L'AMAZONES SUPOSA PER A TOT EL PLANETA.

Javier Pérez Andújar

BIBLIOTECAS de BARCELONA

- Biblioteca municipal
- Biblioteca pendient de trasllat a nova ubicació
- Futura biblioteca pendient de construcció
- Futura biblioteca pendient d'ubicació
- Altres biblioteques

